

א. הקשר בין זריעה לאמונה

ביום ירידת הגשמים נובטים בארץ זרעי אמונה, עולים ועושים פרי. לאלו זרעים הכוונה?
כאשר אדם זורע שדהו, ומטמין זרעים באדמה לכאורה גורם הוא לעצמו נזק: הוא מכניס גרעינים לאדמה - במקום לאכלם ולהנות מהם בעוד זמן מה, מדוע בכל זאת "מסתכן" כביכול החקלאי וזורע?

י'צ"ל & ש"מ -
יום של אמונה

רק הידיעה הודאית שהשדה תצמיח את הזרעים לצמחים טובים - מניעה את האדם להשליך לתוך רגבי האדמה את הזרעים בטוח הוא, שאין האדמה קבר עבורם אלא

מקום זמני - עד שיצמחו ואכן, מובא בגמרא על הפסוק: "והיה אמונת עתיך חוסן ישועות" . . . שמילותיו מקבילות לששה סדרי משנה:

אמונת - זה סדר זרעים - שמאמין בחי העולמים - וזורע.

עצם הזריעה וההמתנה לירידת הגשם - נובעת מ _____ .

קראו את הקטעים הבאים, ומתחו קו מתחת המשפטים המביעים רעיון דומה.

כשהתקשרנו השבוע אל ר' בערל וייס, האחראי על משק המים של קוממיות ושאלנו אותו מה הן ההיערכויות של המושב לקראת תקופת החורף הקרובה, ענה לנו בבת צחוק הרב זצ"ל (הגאון החסיד ר' בנימין מנדלסון זצ"ל, רבו הבלתי נשכח של המושב), אמר לנו תמיד בתחילת החורף לתלות שלט על התריסים אצלנו בבית שעליו יהיה כתוב את מדרש חז"ל המתאר את אמונת החקלאי בטרם הוא בא לזרוע את תבואתו. שהרי, כך אמר הרב, מי ערב לך שהתבואה תצמח? אולי תזרע והיא לא תעלה מאומה אלא מאי, יש לך אמונה במי שאמר והיה העולם שהתבואה שזרעת באדמה תצמיח את זרעיה, ומכוחה של אותה אמונה תאמינו ותתפללו על הגשמים שיבואו".

(המודיע, ג' בחשוון, תשנ"ט)

בימים האלה של סתיו - (טוב להיות חקלאי. טוב להסתכל בעיניים מצועפות דמעה אל הרקיע, לחוש שוב ושוב את היזע, את העמל, את ההון שהושקעו בכל המרחב העצום הזה . . . ולדעת שיש רק סיכוי אחד, רק יעד אחד רק כתובת אחת לשים בה את כל המעיינים, לתלות בה את כל התקוות, לשלוח אליה את כל המבטח - השמים. . . הדבר האחד . . . שגם אתה וגם כולם אומרים לך לעשותו הוא להיות מלא בטחון, מלא אמונה - ולהתפלל

(א. מרגלית, "קל וחומר")

ב. הציפיה לגשם - והאמונה

עתה, אחרי הזריעה, שכאמור נובעת מאמונה, החקלאי מצפה לגשם שירווח שדותיו ויברך עמלו.

* תארו, כיצד נראה חקלאי בימים אלו?

בספור "שליטה" ח. רזנברג, "בין הטיפות" מתואר החקלאי המסורתי, האומר לבניו: ימים אלו השתדלו להיות טובים יותר, להיות ראויים לגשם, לא לשקר, להתנהג יפה לב"א. . .

* חשבו: ממה נובעת הדרכה זו?

ואכן, היהודי יודע כי רק ה' יכול להוריד גשם, ובלעדיו - ירד עמלו לטמיון. הנוכל לשער כמה מתעצם הקשר בין היהודי לבורא בימים כאלו?

קראו את המדרש הבא, והדגישו את המשפט המתאר את הקשר - האמונה המתפתח בזמן ההמתנה לגשם:

מתחילה היתה הארץ שותה מטר מלמטה, שנא' "ואז יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה", וחזר בו הקב"ה שלא תהא הארץ שותה מלמטה אלא מלמעלן, ע"י עננים. ר' חנן מצפורי בשם רבי שמואל בן נחמן אמר: מפני ארבעה דברים חזר בו הקב"ה . . . מפני בעלי זרוע (שלא יגרשו את החלשים מהנהרות והבארות) ובשביל להדיח

טללים רעים (מהפרות והאילנות) ושיהא הגבוה שותה כנמוך (השדות שבהר ישתו כמו השדות בשפלה), ושיהיו הכל נושאים עיניהם למרום".
(בראשית רבה י"ג ו)

ג. קיום מצוות המחויבות מן האמונה - והגשמים

אדם המאמין בהקב"ה כבורא שמים וארץ, מאמין שהקב"ה נתן מצוות - דרכים להתנהגות בעולמו. והנה בין קיום המצוות לירידת גשמים - נקבע קשר ישיר.

* עיינו בחומש דברים, פרק י"א פס' י"ג -ט"ו, וצטטו את הבטויים המראים שקיום מצוות מצוות הוא תנאי לירידת הגשמים.

_____

_____

ומצד שני, היפך האמונה הוא עבירה של _____

ועבירה זו - גורמת לעצירת גשמים צטטו עפ"י פסוקים ט"ז י"ז:

* עיינו בספר התודעה, חודש חשון בנושא "אמונה גוררת אמונה", ומצאו על אילו עבירות בפרט נעצר הגשם :

_____

_____

_____

_____

ד. אמונה בין בני אדם - תנאי לירידת הגשם

ירידת הגשם תלויה לא רק באמונה בהקב"ה, אלא גם באמונה בין בני אדם, ובנאמנותם שלהם אחד כלפי השני כך אמרו רבותינו (תענית ח.).

אין גשמים יורדים אלא בשביל בעלי אמונה שנאמר : "אמת מארץ תצמח" בזמן שיש אמונה במשא ומתן בארץ "וצדק משמים נשקף" דהיינו הגשמים שהם צדקה עם העולם

מה הקשר בין אמונה בין בני אדם - לירידת גשמים? מדוע דווקא מכל המעשים הטובים, השתנה דבר זה שעל ידו יזכו לירידת גשמים?

* עיינו בספר התודעה במקור המצוין לעיל, והסבירו את הקשר :

_____

_____

_____

_____

* מתחו קו מתחת השורות המבטאות את רעיון הנאמנות בין בני א.

* מתחו שני קוים מתחת המשפטים המתיחסים לרעיון האמונה שבזריעה (כמבואר בחלק א')

ה. מעלות יום הגשמים - ועיקרי האמונה

חז"ל, במסכת תענית (ז-ח) השוו את יום ירידת הגשמים, לימים גדולים בתולדות עמ"י ימים שבהם היה או יהיה חיזוק גדול לאמונה.

* עיינו בסידור בי"ג עיקרי האמונה, כתבו ליד כל צטוט על הגשם - את עקר האמונה המתאים לו:

_____ גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה

_____ גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ

_____ אין גשמים יורדים אא"כ נמחלו עוונותיהם של ישראל

_____ גדול יום הגשמים כיום של קיבוץ גלויות

* חשבו, מדוע מושווה הגשם דווקא לימים אלו? _____

ו. לסיים

להיות חקלאי בעונת הסתו - זה לנשום אמונה ולרוות יהדות (א. מרגלית, "קל וחומר") הסבירו מדוע, לאור הדברים:
